

Bijbelverhalen vertellen

Luc Maes

Bijbelverhalen lezen

- Je leest wat er staat en je stelt je voor:
- wat is er toen gebeurd?
- Je leest een geloofsgetuigenis van mensen uit de eerste eeuw
- Je leest een tekst en vraagt je af:
- wat zegt die tekst mij vandaag?
- Je leest de tekst als woord van God:
- wat heeft God mij nu te zeggen?

Verhalen vertellen ...

- Bij jonge leerlingen: vertellen !
- Oudere leerlingen kunnen daar ook nog van houden. Aan hen kan je (na het vertellen) ook de tekst geven om verder te werken
- Vertellen doet 'leven'
- Droog voorlezen is eerder 'studeren'

... voor vandaag

- Het is de bedoeling dat de leerlingen niet blijven steken in het verleden, in de tijd van Jezus
- Verhalen doen nadenken over vandaag: verhalen reiken woorden en ideeën aan om te denken en te spreken over het leven van vandaag

Communicatie

woord
van de leerlingen

woord
van de leerkracht

Woord
van God

Een leerproces

3 fasen

- Verkennen, aanknopingspunten zoeken
- Verdiepen en confronteren
- Verwerken en integreren
  - Verwerken
  - Verankeren
  - Integreren in groep
  - Individuele oriëntatie

Werkvormen

- Werkvormen zetten leerlingen aan om met een verhaal te ‘werken’ in hun eigen situatie: wat zegt het verhaal (wat zegt God) mij hier en nu ?
- Dus: niet zomaar tijdverdrijf
- Dus: geen ‘spelletjes’ – wel soms speels
- Het gaat om zingeving – zin vinden

Leerhuis

- "God openbaart zich niet alleen in de zwarte lettertjes van de Schrift, maar ook in het wit ertussen."
- Geschreven en ongeschreven Tora
- 'Midrasj': actualiserende interpretatie van oude teksten
- Synagoge: gebedshuis ('Bét ha-tefilla') en leerhuis ('Bét ha-midrasj')

Concreet

- Ieder ontvangt het verhaal op papier
- Het verhaal wordt voorgelezen
- Tijdens wat stilte noteert ieder wat hem/haar treft in het verhaal
- Van daaruit volgt er een gesprek
- Waar nodig wordt info gegeven
- Afsluiter: wat zegt het verhaal mij nu? Wat heeft God mij gezegd?

Kortere formule

- Ieder ontvangt het verhaal op papier
- Het verhaal wordt voorgelezen
- Wie wil kan kort verwoorden welke gedachte raakt
- Die gedachten worden gewoon naast elkaar uitgesproken
- Men gaat er niet over in gesprek
- Eventueel in de vorm van een kort gebed of een voorbede

Vertellen met prenten

- Gebruik één centrale prent bij het vertellen en laat de leerlingen dan reageren op die prent
- Gebruik verschillende prenten en laat de leerlingen reageren tijdens en na het vertellen
- Prenten stimuleren de inleving, maar kunnen ze ook beperken

Vertellen vanuit één figuur

- Kruip in de huid van die ene figuur uit een verhaal en vertel het verhaal vanuit dat standpunt, bv. de vrienden van de lamme
- Deze werkvorm kan ook aangeboden worden aan de leerlingen om een verhaal te verwerken. Zij herschrijven dan het verhaal vanuit het standpunt van één van de figuren

Schrijf een biografie

- Vertel een bijbelverhaal waarin duidelijk een bepaald persoon naar voren komt.
- Laat de leerlingen daarna zelf het vervolg van het leven van één personage uitschrijven.
- In het groepsgesprek achteraf zal blijken dat de biografieën verschillen.
- Waarom werden bepaalde keuzes gemaakt?
- Wat zegt dat over onszelf?

Een levend schilderij

- De bedoeling van een 'tableau vivant' is de inleving.
- De leerlingen nemen de rol van een personage op zich in een momentopname zoals op een schilderij of een foto.
- De personages bewegen niet.
- Bespreking: waarom die houding, die mimiek?

Schrijfronde

- Groepjes van vier of vijf
- Ieder krijgt een vel onbeschreven papier
- Ieder schrijft een reactie op het verhaal
- Blaadjes papier doorgeven aan de linkerbuur
- Men leest wat de ander geschreven heeft en schrijft er een reactie of commentaar onder
- Herhalen tot ieder zijn eigen blaadje terugkrijgt
- Bespreking in de groepjes
- Afronden in plenum in de klas

Sprekende beelden

- Na het vertellen van het verhaal wordt een kunstwerk aangeboden: een schilderij, een beeld, een foto, ...
- Laat de leerlingen reageren vanuit de confrontatie verhaal – kunstwerk
- Verschillende kunstwerken kunnen vergeleken worden
- Leerlingen kunnen ook zelf een kunstwerk maken vanuit wat hen getroffen heeft

Portret van Jezus

- Ieder evangelieverhaal is als een portret van Jezus: Hij wordt geportretteerd in een bepaalde situatie
- Geef de leerlingen de opdracht om vanuit een verhaal kort te omschrijven hoe ze Jezus daarin geportretteerd zien
- Verschillende portretten kunnen met elkaar vergeleken worden

Bordgesprek

- Vertel een verhaal
- Hang daarna de tekst op het bord
- Leerlingen kunnen schriftelijk reageren via het bord: op het verhaal en op elkaar
- Eén tegelijk (één stuk krijt of één stift)
- In stilte
- Daarna mondelinge bespreking

Bordgesprek variant

- Noteer enkele elementen uit een verhaal in kolommen op het bord, bv.
  - Naar de overkant varen
  - Nacht, tegenwind, storm
  - Lopend over het meer
  - “Blijf kalm. Ik ben het, wees niet bang!”
  - De wind ging liggen
- Leerlingen kunnen op bord reageren
- Daarna bespreking

Bijbel en film

- Eerst wordt een verhaal verteld en wordt er in de klas rond gewerkt
- Bekijk dan een filmfragment dat het verhaal ‘in beeld brengt’
- Vergelijk de eigen verwerking en wat de filmmaker ervan terecht bracht

De lege stoel

- In de kring staat een lege stoel
- Men kan een persoon uit een verhaal op die stoel plaatsen en een vraag stellen
- Iemand gaat achter de stoel staan en antwoordt in plaats van die persoon
- Als er geen vragen meer zijn wordt de stoel ‘ontrold’
- Eventueel iemand anders op de stoel

Een bijzondere krant

- De leerlingen zijn redacteurs – er wordt een hoofdredacteur aangesteld
- Er moet een reportage gemaakt worden over een gebeuren uit een verhaal
- Eerst is er onderzoek: wat, waarom, hoe, wie, betekenis, ...?
- Er is illustratie nodig
- Alles wordt samengebracht in een ‘krant’

Een tekening maken

- Wanneer een verhaal verteld en besproken is, kunnen de leerlingen elk een tekening maken
- Geen ‘natekenen’ van een passage
- Wel een tekening die weergeeft wat in het verhaal getroffen heeft, wat bijblijft
- Bespreking – individueel en/of in groep – is noodzakelijk

Murales   muurschilderingen in de Andes

- Murales worden gemaakt door een groep mensen en zijn het resultaat van een lang denkproces. Ze geven uitdrukking aan dromen van een andere wereld en de keuzes die men wil maken om tot die andere wereld te komen
- Als verwerking van een bijbelverhaal
- Overleg – ontwerp – uitwerking
- Op een muur, een houten wand, karton, ...

Filosoferen

- Je kan blijven stilstaan bij één aspect uit een verhaal en daar verder op filosoferen.

Voorbeeld:

Waarom zegt het verhaal pas nadat Lazarus naar buiten is gekomen:
“Maak de doeken los”?

Een brugverhaal

- Vooraleer het bijbelverhaal te vertellen kan je een ander verhaal vertellen dat niet uit de bijbel komt, maar dat spreekt over gelijkaardige ervaringen die voor de leerlingen herkenbaar zijn.

Voorbeeld:
Een wolk als afscheid.

Dramatiseren

- Laat een verhaal nooit zomaar ‘naspelen’ of ‘uitbeelden’. Dramatiseren vraagt een goede voorbereiding.
- De verschillende rollen worden op voorhand door de leerlingen besproken en in een eigen vorm gegoten.
- Je kan actualiseren: het verhaal ‘spelen’ in de situatie van de leerlingen.

Bespreking

- Ieder heeft de tekst op papier.
- Na het vertellen gaat men persoonlijk aan het werk en men noteert:
  - Een ? bij wat men niet snapt
  - Een ! als er een lichtje gaat branden
  - Een > bij wat echt raakt
- Bespreking in kleine groepjes
- Afwerken in plenum

Matteüs 17, 1-9

- 1 Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jakobus
en diens broer Johannes met zich mee een hoge berg op,
waar ze alleen waren.
- 2 Voor hun ogen veranderde hij van gedaante,
zijn gezicht straalde als de zon
en zijn kleren werden wit als het licht.
- 3 Plotseling verschenen aan hen Mozes en Elia,
die met Jezus in gesprek waren.
- 4 Petrus nam het woord en zei tegen Jezus:
'Heer, het is goed dat wij hier zijn.
Als u wilt zal ik hier drie tenten opslaan,
een voor u, een voor Mozes en een voor Elia.'
- 5 Hij was nog niet uitgesproken,
of de schaduw van een stralende wolk gleed over hen heen,
en uit de wolk klonk een stem:
'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde. Luister naar hem!'
- 6 Toen de leerlingen dit hoorden,
wierpen ze zich neer en verborgen uit angst hun gezicht.
- 7 Jezus kwam dichterbij, raakte hen aan en zei:
'Sta op, jullie hoeven niet bang te zijn.'
- 8 Ze keken op en zagen niemand meer, Jezus was alleen.
- 9 Toen ze van de berg afdaalden, gebod Jezus hun:
'Praat met niemand over wat jullie hebben gezien
voordat de Mensenzoon uit de dood is opgewekt.'